

Obrazloženje uz Izvještaj o troškovima rada i održavanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada Pazina u 2011. godini

Trgovačko društvo „Usluga“ d.o.o. je tijekom 2011. godine za redovan rad i održavanje uređaja, obradu i zbrinjavanje viška mulja te drugog otpada nastalog na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda utrošilo 1.624.420,92 kn, od čega 232.307,22 kn za troškove osoblja (2 zaposlena), 796.950,96 kn za amortizaciju, 206.418,47 za isporučenu električnu energiju, 63.962,14 kn za troškove vode, 73.891,06 kn za troškove materijala i sirovina, 36.700,00 kn za transportne troškove i troškove zbrinjavanja mulja i otpada, 5.009,60 kn za analizu otpadnih voda na ulazu i izlazu od strane ovlaštenog laboratorija, 25.240,43 kn za osiguranje te za tekuće održavanje, režije, intelektualne usluge i potrošni materijal te ostale materijalne i nepredviđene troškove 183.941,04 kn. Ukupni troškovi u 2011. godini su za 1,91 % veći nego što su bili 2010. godine, te 1,60% veći od planiranih za 2011. godinu.

Ukupno ostvareni prihodi iznose 881.812,48 kn i za 23,54% su manji nego u 2010. godini, odnosno za 30,40% manji od plana za 2011. godinu. Izvori prihoda u 2011. godini su slijedeći: kanalizacijski doprinos i pročišćavanje – od građanstva 235.427,58 kn, - od gospodarstva 228.225,95 kn; prihodi od osiguranja imovine 23.768,00 kn; pokriće amortizacije od Hrvatskih voda 401.750,36 kn, dok je planirano sufinanciranje od strane Grada Pazina u visini od 325.203,25 izostalo.

Negativno financijsko poslovanje od 742.608,44 kn, koliko iznosi razlika između ostvarenih prihoda i rashoda pokriva se na teret ostalih organizacijskih jedinica „Usluge“ d.o.o. Pazin.

**Upravni odjel za gospodarstvo,
financije i proračun**

IZVJEŠĆE

O TROŠKOVIMA RADA I ODRŽAVANJA UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE OTPADNIH VODA GRADA PAZINA U 2011. GODINI

I. PREGLED TROŠKOVA

Na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda grada Pazina tijekom 2011. godine od planiranih troškova za redovan rad i održavanje istog, obradu i zbrinjavanje viška mulja, kao i zbrinjavanje drugog otpada nastalog na uređaju za pročišćavanje ostvareni su slijedeći:

1. Troškovi osoblja

Uključuju troškove 2 radnika. Troškovi uključuju sva potrebna financijska sredstva za bruto plaće, doprinose i poreze, ostale naknade i materijalna prava zaposlenima, osiguranje od odgovornosti i nesreće, zaštitu na radu te troškove stručnog obrazovanja i usavršavanja.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
229.383,20	229.383,20	232.307,22

2. Investicijsko ulaganje i održavanje

Izdaci koji nastaju u vezi sa postojećom materijalnom imovinom, a mogu biti uzrokovani potrebom za povećanjem njezina kapaciteta, njezinom prenamjenom, otklanjanjem većih kvarova koji iziskuju nabavu nove opreme, unapređenjem kakvoće proizvodnje ili smanjenjem proizvodnih troškova. U ove izdatke ne spadaju troškovi tekućeg održavanja.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
27.636,76	30.000,00	0,00

3. Amortizacija

Ekonomska kategorija koja označava postupno trošenje, odnosno smanjenje buduće ekonomske koristi dugotrajne imovine.

Kroz iznos amortizacije iz ukupnog prihoda se ostvaruje povrat uloženog novca u izgradnju i opremanje objekta, kako bi se prikupljenim novčanim sredstvima moglo financirati zamjenu utrošene imovine novom, jer se u protivnom ne može osigurati kontinuitet poslovanja.

Obračunava se prema propisu iz čl. 12. Zakona o porezu na dobit (NN 177/04), prema propisanim skupinama i amortizacijskim stopama.

- ukupna vrijednost investicije 15.771.460, 81 kn

- obračun je sveden pod istu amortizacijsku skupinu – građevinski objekti, po najnižoj stopi – 5%

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
798.331,66	798.331,66	796.950,96

4. Troškovi električne energije (isporučena struja)

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
189.710,69	189.710,69	206.418,47

Razlika u planiranim i ostvarenim troškovima za električnu energiju nastala je zbog povećanja učestalosti procesa obrade mulja. U 2011. godini na sustav javne odvodnje priključeni su novi korisnici što je rezultiralo povećanjem ulaznog opterećenja, odnosno većom količinom otpadne vode koja dolazi na pročištač. Time se povećava i količina viška aktivnog mulja kojeg treba obraditi.

5. Troškovi vode

Potrošnja je varijabilna ovisno o količini i sastavu dotoka otpadne vode, intenzitetu obrade viška mulja, dovozu sadržaja septičkih jama, čišćenju plivajućeg mulja i sabirnih okana kako bi se osigurao kontinuitet ispuštanja pročišćene otpadne vode.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
54.959,24	54.959,24	63.962,14

Razlika u planiranim i ostvarenim troškovima za vodu nastala je zbog povećanja učestalosti procesa obrade mulja.

6. Troškovi materijala i sirovina

Troškovi materijala i sirovina uključuju kemikalije i reagense za rad u internom laboratoriju radi redovitog praćenja pokazatelja onečišćenosti ulazne i izlazne otpadne vode, kemikalije za obradu mulja, nehidratizirano vapno za potrebe obrade mulja i drugo (sitni inventar, gorivo, mazivo).

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
47.667,46	50.000,00	73.891,06

Razlika u planiranim i ostvarenim troškovima materijala i sirovina nastala je zbog povećanja učestalosti procesa obrade mulja.

7. Transportni troškovi i troškovi zbrinjavanja mulja i otpada

Troškovi uključuju zbrinjavanje krutog otpada sa grubih grablji, finog sita i pjeskolova te obrađenog viška mulja i drugog otpada.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
19.792,00	20.000,00	36.700,00

Stvarni su troškovi bili 73.400,00 kn, no 50% troškova preuzela je „USLUGA“ d.o.o.. Razlika u planiranim i ostvarenim troškovima materijala i sirovina nastala je zbog povećanja učestalosti procesa obrade mulja.

8. Održavanje pristupne ceste, ostalih asfaltnih i zelenih površina, interne kanalizacije

- redovno pometanje i zbrinjavanje otpada,
- zimsko održavanje : posipavanje solju, čišćenje snijega,
- održavanje zelenih površina sa zbrinjavanjem otpada - minimalno tri košnje zelenih površina, zalijevanje sadnica,
- kontrola i čišćenje šahtova najmanje tri puta godišnje i zbrinjavanje otpada.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
0,00	0,00	0,00

Stvarni su troškovi bili 15.840,00 kn, no troškove održavanja pristupne ceste, ostalih asfaltnih i zelenih površina, te interne kanalizacije je u potpunosti preuzela „USLUGA“ d.o.o..

9. Analiza otpadnih voda na ulazu i izlazu od strane ovlaštenog laboratorija

Tijekom 2011. godine ovlašteni laboratorij je uzimao uzorke ulazne i izlazne otpadne vode tromjesečno radi praćenja pokazatelja onečišćenosti propisanih vodopravnom dozvolom. Prema preporuci ovlaštenog laboratorija, a u svrhu boljeg praćenja rada uređaja za pročišćavanje, jednom godišnje obavljaju se i proširene analize.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
13.355,70	13.883,84	5.009,60

10. Osiguranje građevinskih objekata od požara i opreme od loma i nekih drugih opasnosti, temeljem ugovorenih godišnjih polica osiguranja Croatia osiguranja d.d. broj: 017161013454 i 017161013450.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
30.883,84	30.883,84	25.240,43

11. Troškovi tekućeg održavanja, režija, intelektualnih usluga i potrošnog materijala te ostali materijalni i nepredviđeni troškovi

Obuhvaćaju troškove tekućeg održavanja (servis, popravci), te ostale troškove kao što su: troškovi režije, sanitarni potrošni materijal, uredski materijal, špeditorske usluge, intelektualne usluge, troškovi radne zajednice i ostalo.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
182.177,15	182.177,15	183.941,04

UKUPNI TROŠKOVI (1. do 11.)

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
1.593.897,70	1.598.801,48	1.624.420,92

II. PREGLED PRIHODA

1. Kanalizacijski doprinos i pročišćavanje

1.1. Građanstvo

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
207.751,65	240.000,00	235.427,58

1.2. Gospodarstvo

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
197.261,00	240.000,00	228.225,95

Prihod od kanalizacijskog doprinosa za građanstvo i gospodarstvo prikazan je odvojeno zbog različite cijene. Za građanstvo, odnosno domaćinstva ona iznosi 1,45 kuna, a za gospodarstvo 4,00 kuna.

2. Sufinanciranje – Grad Pazin

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
325.203,25	325.203,25	0,00

3. Prihodi od osiguranja imovine

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
68.437,97	60.000,00	23.768,00

4. Pokriće amortizacije: Hrvatske vode

Odnosi se na bespovratna sredstva primljena od Hrvatskih voda prilikom izgradnje uređaja za pročišćavanje.

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
401.750,36	401.750,36	401.750,36

UKUPNI PRIHODI (1. do 4.)

OSTVARENO 2010: kuna/godišnje	PLANIRANO 2011: kuna/godišnje	OSTVARENO 2011: kuna/siječanj-prosinac
1.200.404,23	1.266.953,61	881.812,48

REKAPITULACIJA:

	2010	2011
UKUPNI PRIHODI	1.200.404,23 kn	881.812,48 kn
UKUPNI TROŠKOVI	1.593.897,70 kn	1.624.420,92 kn
RAZLIKA PRIHODA I RASHODA	- 393.493,47 kn	-742.608,44 kn

Negativno poslovanje uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Pazina pokriva se na teret ostalih organizacijskih jedinica "Usluga" d.o.o. Pazin.

Podaci iz ovog Izvješća izvadak su iz analitičke bilance "Usluga" d.o.o. Pazin za razdoblje od 01.01. do 31.12. 2011. godine na temelju proknjiženih knjigovodstvenih isprava.

III. REZULTATI ANALITIČKIH IZVJEŠĆA

Analitička izvješća ovlaštenog laboratorija ZZJZ Istarske županije pokazuju da je uređaj u 2011. godini radio sa slijedećim stupnjem pročišćavanja:

- ukupne suspendirane tvari smanjene su za 98,73%
- biokemijska potrošnja kisika (BPK₅) smanjena je za 98,38%
- kemijska potrošnja kisika (KPK-bikromat) smanjena je za 97,98%

Sve faze procesa pročišćavanja, kao i rad pojedinih dijelova postrojenja, kontinuirano se prate i nadziru te su stoga rezultati izuzetno dobri.

IV. PLAN PRIHODA I RASHODA ZA 2012.GODINU

RASHODI	
Troškovi osoblja	232.307,22 kn
Investicijsko ulaganje i održavanje	30.000,00 kn
Amortizacija	796.950,96 kn
Troškovi električne energije	206.418,47 kn
Troškovi vode	*40.000,00 kn
Troškovi materijala i sirovina	80.000,00 kn
Transportni troškovi i troškovi zbrinjavanja mulja i otpada	40.000,00 kn
Održavanje pristupne ceste, ostalih asfaltnih i zelenih površina, interne kanalizacije	0 kn
Analize otpadne vode, mulja i otpada od strane ovlaštenog laboratorija	13.355,70 kn
Osiguranje	25.240,43 kn
Troškovi tekućeg održavanja, režija, intelektualnih usluga i potrošnog materijala te ostali materijalni i nepredviđeni troškovi	183.941,04 kn
UKUPNO	1.648.213,82 kn

PRIHODI	
Kanalizacijski doprinos	
- građanstvo	250.000,00 kn
- gospodarstvo	250.000,00 kn
Prihodi od osiguranja imovine	25.000,00 kn
Pokriće amortizacije Hrvatske vode	401.750,36 kn
UKUPNO	926.750,36 kn

*za 2012. godinu planiramo 30% manju potrošnju vode, jer smo krajem 2011. godine izvršili ugradnju vremenskih releja koji uključuju elektromagnetski ventil vode za ispiranje finog sita

PRIHODI	926.750,36 kn
RASHODI	1.648.213,82 kn
RAZLIKA PRIHODA I RASHODA	- 721.463,46 kn

V. PREGLED DOSADAŠNJEG RADA UREĐAJA ZA PROČIŠĆAVANJE GRADA PAZINA (UPOV) I PRIJEDLOZI ZA DALJNI RAD

God.	Prihod (u kunama)				Troškovi (u kunama)	Amortizacija	Razlika (u kunama)
	Ukupni	Sufinanciranje Grada	Hrvatske vode	Samostalni prihod			
2006	1.200.639,45	500.000,00	339.473,36	361.166,09	1.662.125,96	792.192,42	-461.486,51
2007	1.551.501,81	500.000,00	401.750,36	649.751,45	1.628.674,27	797.558,75	-77.172,46
2008	1.585.124,93	500.000,00	401.750,36	683.374,57	1.581.592,96	799.207,18	+3.531,97
2009	1.361.888,01	396.544,06	401.750,36	563.593,59	1.590.931,96	793.973,04	-229.043,95
2010	1.200.404,23	325.203,25	401.750,36	473.450,62	1.593.897,70	798.331,66	-393.493,47
2011	881.812,48	0,00	401.750,36	480.062,12	1.624.420,92	796.950,96	-742.608,44
UKUPNO	7.781.370,91	2.221.747,31	2.348.225,16	3.211.398,44	9.681.643,77	4.778.214,01	-1.900.272,86

Hrvatske vode su učestvovala u izgradnji UPOV-a Grada Pazina sa 50,60% sredstava. Ta se sredstva obračunski prenose za pokriće amortizacije, a nisu za ponovno investiranje.

Obračunata amortizacija	4.778.214,01 kn
Sredstva Hrvatskih voda	2.348.225,16 kn
Razlika	2.429.988,85 kn
Akumulirani gubitak	1.900.272,86 kn
Razlika za investicije	529.715,99 kn

Iz tablice je vidljivo da UPOV posluje sa gubitkom, jer je realna cijena pročišćavanja, 8,69 kn/m³, u odnosu na cijenu vodne usluge pročišćavanja, 1,45 kn/m³ za građane, odnosno 4,00 kn/m³ za gospodarstvo mnogo viša. Pošto na UPOV nije priključena nikakva industrija koja ima veću potrošnju vode, te samim time i veću količinu otpadne vode, prihodi su ograničeni uglavnom na prihod za pročišćavanje od strane građanstva i gospodarstva. Osim toga, troškovi održavanja povećavat će se iz godine u godinu sukladno starosti postrojenja. Do sada je „Usluga“ d.o.o. na više načina nastojala smanjiti troškove:

- broj zaposlenika na UPOV-u je minimalan, samo dva, umjesto projektom predviđenih četiri, voditeljica UPOV-a osim poslova vođenja obavlja i laboratorijske analize, ne koriste se usluge vanjskih konzultanata, kao na drugim UPOV-ima, zbog stručnosti kadra (biolog),
- „USLUGA“ pokriva određene troškove, kao što su transportni troškovi i troškovi zbrinjavanja mulja i otpada, te održavanje pristupne ceste, ostalih asfaltnih i zelenih površina, interne kanalizacije,
- ugradnja uređaja za kompenzaciju jalove snage, čime su se smanjili troškovi električne energije, no kako se cijena električne energije povećala smanjenje nije toliko uočljivo,
- izvršena je ugradnja vremenskih releja koji uključuju elektromagnetski ventil vode za ispiranje finog sita, koji je najveći potrošač vode na postrojenju, čime su se smanjili troškovi vode.

Daljnje veće smanjenje troškova nije moguće, pa stoga treba razmišljati na koji se način može povećati prihod UPOV-a, odnosno smanjiti negativno poslovanje. Tvrtka „USLUGA“ d.o.o., koja upravlja UPOV-om neće više biti u mogućnosti sanirati negativno poslovanje iz razloga što građevinska organizacijska jedinica, iz koje se uglavnom pokrivalo negativno poslovanje i sama posluje sa manjim prihodima.

Osim toga, Zakon o vodama (NN br. 153/09 i 130/11), članak 258. stavak 4. određuje da „ako isporučitelj komunalnih usluga u djelatnostima opskrbe vodom, odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda čiji je pravni status uređen sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine«, br. 36/95., 70/97., 128/99., 57/00., 129/00., 59/01., 82/04., 178/04., 38/09. i 79/09.) obavlja i druge komunalne djelatnosti sukladno tom Zakonu, dužan je iz predmeta svoga poslovanja isključiti te komunalne djelatnosti u roku od 3 godine po stupanju na snagu ovoga Zakona“ (odnosno, prema prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, najkasnije do 31.12.2013. godine). Znači, treba se osnovati nova tvrtka za odvodnju i pročišćavanje, koja će imati još veće troškove, jer Pravilnik o posebnim uvjetima za obavljanje djelatnosti javne odvodnje (NN br. 28/11), koji je donesen na temelju Zakona o vodama (NN br. 153/09), određuje tehničku opremljenost, te stručnu osposobljenost i broj zaposlenika, što znači da će trebati povećati broj zaposlenika. Isto tako Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (NN br. 112/10), koja je donesena na temelju Zakona o vodama (NN br. 153/09), u članku 4. određuje da „cijena vodnih usluga mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina te isporuku vodnih usluga“, odnosno poslovanje se mora pokriti iz cijene vodnih usluga, u ovom slučaju pročišćavanja.

Veliki problem postaje i zbrinjavanje mulja, koji se sada odvozi na deponij, jer će to biti dozvoljeno još vrlo kratko vrijeme i postavlja se pitanje što onda s njim, na koji ga način zbrinjavati. Bilo koji način zbrinjavanja da se odabere (spaljivanje, sušenje, kompostiranje) iziskivat će veće troškove u odnosu na sadašnje, bilo da se radi o investicijskim troškovima ili troškovima usluge zbrinjavanja.

Na UPOV-u se godišnje pročisti cca. 197.000 m³ otpadne vode, od toga cca. 140.000 m³ iz domaćinstava, 53.000 m³ iz gospodarstva i 4.000 m³ otpadnih voda iz septičkih jama.

U Pazinskoj je kotlini spojeno 90% stanovnika na UPOV, a u narednih nekoliko godina namjerava se spojiti i ostatak (Dubravica, Rijavac, Stari Pazin, Rogovići i Stancija Pataj), što je za povećanje prihoda od manjeg značaja.

Mogući načini povećanja prihoda:

1. Povećanje cijene vodne usluge pročišćavanja od:
  - a) 1,00 kn/m³ – povećao bi se prihod za cca. 200.000,00 kn
  - b) 2,00 kn/m³ - povećao bi se prihod za cca. 400.000,00 kn
  - c) 3,00 kn/m³ - povećao bi se prihod za cca. 600.000,00 kn
2. Naplata pročišćavanja otpadnih voda iz septičkih jama 12,00 kn/m³ za domaćinstva i 25,00 kn/m³ za gospodarstva (prema prijedlogu koji je 2009. godine „Usluga“ uputila JLS) donijela bi godišnji prihod od cca. 74.000,00 kn.
3. Potencijalni industrijski potrošač, kao što je bio „Pazin Textiles“ d.o.o. s potrošnjom od 36.000 m³ godišnje, npr. mljekara, s potrošnjom od 20.000 m³ godišnje, donio bi prihod od 100.000,00 kn, na temelju okvirne cijene od 5,00 kn/m³ (cijena se povećava ovisno o količini onečišćujućih tvari u otpadnoj vodi).
4. Sufinanciranje od strane JLS ili Istarske županije

Pošto su načini povećanja prihoda od točke 1.-3. potencijalno ostvarivi tek u nekom budućem razdoblju, predlaže se, na osnovu financijskih pokazatelja poslovanja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda posljednjih godina, da se kao prihod vrati sufinanciranje JLS kako bi se smanjila razlika prihoda i rashoda.

Pazin, 10. svibnja 2012.
Broj: 416/12

„Usluga“ d.o.o.